EVROPSKÝ PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

2007/2210(INI)

24. 1. 2008

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

k dárcovství orgánů a transplantaci: opatření na úrovni EU
(2007/2210(INI))

Navrhovatelka: Edit Bauer

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

A. vzhledem k tomu, že po celé Evropě je v pořadnících zapsáno asi 60 000 pacientů, kteří potřebují transplantaci, a vzhledem k tomu, že významný počet pacientů umírá v důsledku chronického nedostatku orgánů,

B. vzhledem k tomu, že čtyři členské státy dosud neratifikovaly Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, pět států dosud neratifikovalo její dodatkový Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi (dále jen „Palermský protokol“), a devět členských států neratifikovalo Opční protokol k Úmluvě OSN o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie,

C. vzhledem k tomu, že ačkoli je podle stávajících odhadů obchodování s lidskými orgány a tkáněmi ve srovnání s ostatními druhy nelegálního obchodování na poměrně nízké úrovni, stává se z něj rostoucí globální problém, který má vnitrostátní i přeshraniční charakter a jehož rozsah se řídí poptávkou (odhadem 150–250 případů v Evropě ročně),

D. vzhledem k tomu, že obchodování s lidskými orgány a tkáněmi je jednou z forem obchodování s lidmi, a tudíž představuje závažné porušení základních lidských práv, především práva na lidskou důstojnost a fyzickou nedotknutelnost, a může narušovat důvěru občanů v zákonnost sytému provádění transplantací, což může vést k dalšímu zhoršení nedostatečného počtu dobrovolně darovaných orgánů a tkání,

E. vzhledem k tomu, že podle zkušeností právní systémy, které vyžadují souhlas se zařazením do evidence či vyřazením z ní, nepřinášejí, pokud jde o poskytování orgánů a transplantace, podstatně rozdílné výsledky,

1. vítá iniciativu Komise vytvořit právní rámec pro bezpečnost a kvalitu dárcovství a transplantací a vyzývá, aby byly minimální požadavky stanoveny flexibilně, neboť transplantace může pacientovi zachránit život a v takovém případě je přijatelné vyšší riziko;

2. žádá členské státy, které tak dosud neučinily, aby podepsaly, ratifikovaly a provedly Úmluvu Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi a Palermský protokol;

3. žádá Komisi a Radu, aby aktualizovaly akční plán v oblasti obchodu s lidmi a zahrnuly do něj obchodování s lidskými orgány;

4. vyzývá členské státy, aby si vyměňovaly osvědčené postupy dárcovství orgánů a transplantace, s důrazem na dobré zkušenosti a výsledky poskytování orgánů a transplantace ve Španělsku;

5. naléhá na členské státy, aby zachovaly a zvýšily transparentnost a bezpečnost správy pořadníků, zavedly jasné požadavky pro zjišťování nesrovnalostí a udržovaly dohledatelnost orgánů a zároveň zajistily anonymitu jak dárců, tak příjemců;

6. naléhá na členské státy, aby v souvislosti s transplantacemi od nepříbuzných žijících dárců přijaly nebo zachovaly přísná právní ustanovení, aby byl systém transparentní a vylučoval možnost nezákonného prodeje orgánů nebo nátlaku na dárce;

7. domnívá se, že by obchodování s orgány a tkáněmi, včetně transplantací orgánů a tkání popravených vězňů, mělo být zakázáno na celém světě;

8. vybízí Komisi a členské státy, aby za podpory Europolu a Interpolu spolupracovaly s „dárcovskými“ zeměmi na provádění průzkumů potřebných pro zjišťování případů obchodování s orgány a pro rozbití sítí překupníků;

9. naléhá na členské státy, aby v nutných případech pozměnily své trestní právo tak, aby zajistily, že osoby odpovědné za obchodování s orgány budou odpovídajícím způsobem stíhány, a to i prostřednictvím trestů pro zdravotnický personál zapojený do transplantací orgánů získaných obchodem, a aby zároveň odrazovaly potenciální příjemce od toho, aby se uchylovali k nákupu orgánů a tkání;

10. vyzývá členské státy, aby učinily kroky potřebné k zákazu toho, aby zdravotnický personál umožňoval obchodování s orgány a tkáněmi (např. tím, že pacienta odkáže na zahraniční transplantační službu, o níž je známo, že je zapojena do obchodování s orgány) a aby zdravotní pojišťovny finančně či jinak umožňovaly činnosti, jež přímo či nepřímo podporují obchodování s orgány pro transplantace;

11. naléhá na členské státy, aby zabezpečily, že žijící dárci nebudou diskriminováni, zejména v systémech pojištění;

12. naléhá na členské státy, aby žijícím dárcům zabezpečily náhradu sociálních nákladů;

13. zdůrazňuje, že je důležité financovat poskytování orgánů a transplantací ze samostatné rozpočtové položky, aby transplantace nebyly pro nemocnice finančně nevýhodné;

14. vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily informovanost veřejnosti o potřebě dárcovství orgánů; vítá iniciativu Komise zavést evropský průkaz dárce orgánů, který může zároveň posloužit jako jeden z nástrojů pro zvýšení informovanosti veřejnosti;

15. vyzývá Komisi, aby zvážila další rozvoj a rozšíření stávající evropské internetové stránky o dárcovství orgánů www.eurodonor.org (nebo www.eurocet.org) pro všechny členské státy EU ve všech úředních jazycích EU s cílem poskytnout veškeré příslušné informace a údaje o dárcovství orgánů a transplantaci.